

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Кафедра медико - біологічних основ фізичного виховання та
спорту

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

“ Формування гармонійно розвиненої особистості
на уроках фізичної культури учнів початкових
класів засобами рухливих ігор ”

Студентки :Велікдус Катерина Вікторівна

Науковий керівник : Яворська Татяна Євгенівна

Актуальність теми

Молодший шкільний вік – відповідальний етап у забезпеченні належного підґрунтя формування здорової, гармонійно розвиненої особистості.

Рухливі ігри – особливий вид діяльності людини, що виникає у відповідь на соціальну потребу підготовки підростаючого покоління до життя.

Таким чином, слід відмітити, що актуальність обраної теми дослідження зумовлена великим соціальним та педагогічним значенням рухливих ігор у формуванні гармонійно розвиненої особистості, а також необхідністю їх застосування на уроках фізичної культури учнів початкових класів.

Об'єкт дослідження – рухова активність дітей молодшого шкільного віку.

Предмет дослідження – організація і методика навчання рухливих ігор в навчально-виховному процесі учнів початкових класів.

Мета дослідження - теоретично обґрунтувати значення рухливих ігор для формування гармонійно розвиненої особистості на уроках фізичної культури учнів початкових класів та експериментально перевірити ефективність методики навчання цих ігор у процесі виховання дітей.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати та вивчити вітчизняний й зарубіжний досвід з проблеми дослідження.

2. Розкрити значення рухливих ігор у формуванні гармонійно розвиненої особистості на заняттях з фізичної культури.

3. Визначити основні аспекти застосування рухливих ігор у навчально-виховному процесі молодших школярів.

4. На основі науково-методичних досліджень, досвіду роботи вчителів початкових класів обґрунтувати сучасні підходи до методики навчання рухливим іграм на уроках фізичної культури в початкових класах.

Методи та організація дослідження:

- аналіз науково-методичної літератури;
- передовий педагогічний досвід;
- педагогічне спостереження;
- соціологічні методи дослідження (анкетування, опитування);
- педагогічний експеримент;
- тестування рухових здібностей та методи математичної статистики.

***ОСНОВНИЙ
ЗМІСТ
ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ***

Науково-дослідна робота проводилася у III етапі

На першому етапі

Нашого дослідження нами
було
проаналізовано та
узагальнено 80
літературних джерел;
розглянуто нормативні
документи; розроблено
програму дослідження ;
складено анкети та
питання для проведення
опитування; визначено
об'єкт, предмет, мету та
завдання
дослідження, вибрано
методи дослідження.

На другому етапі

Проведено педагогічний експеримент. У процесі констатуючого експерименту нами було вивчено стан рухової активності учнів початкових класів.

Формуючий педагогічний експеримент полягав у застосуванні запропонованої нами методики навчання рухливим іграм на основі вивчених методик, досвіду вчителів початкових класів та творчого підходу до учнів початкових класів.

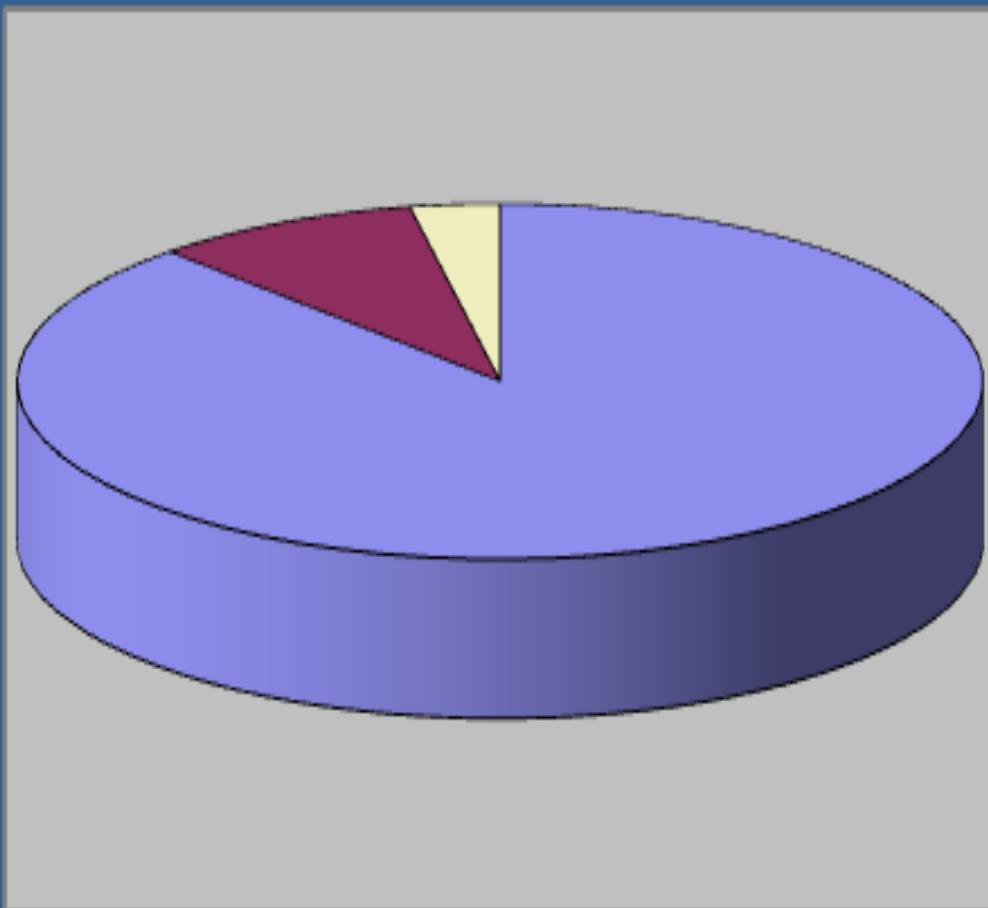

На третьому етапі

В дослідженні брали
участь учні І-ІІІ
класів Василівської
ЗОШ

Житомирського
району (40 осіб),
вчителі початкових
класів (3 осіб),
вчителі фізичної
культури (2 осіб) та
батьки (20 осіб).

- Граються із задоволенням
- Віддають перевагу навчанню
- Не займаються зовсім або частково

Рис.1. **Динаміка опитування щодо використання рухливих ігор**

Результати опитування щодо створення умов для занять руховою діяльністю дітей в сім'ї

Таблиця 2.

№ з/п	Умови для фізичного розвитку дитини в сім'ї	Відповідь батьків, (n=20)	%
1.	Наявність спортивного куточку	3	15
2.	Наявність місця для занять	6	30
3.	Наявність велосипеда, самокату	12	60
4.	Не мають умов	1	5
5.	Залучають дітей до занять	16	80
6.	Подобаються рухливі ігри	18	90

Умови для фізичного розвитку дитини в сім'ї

■ Умови для фізичного розвитку дитини в сім'ї

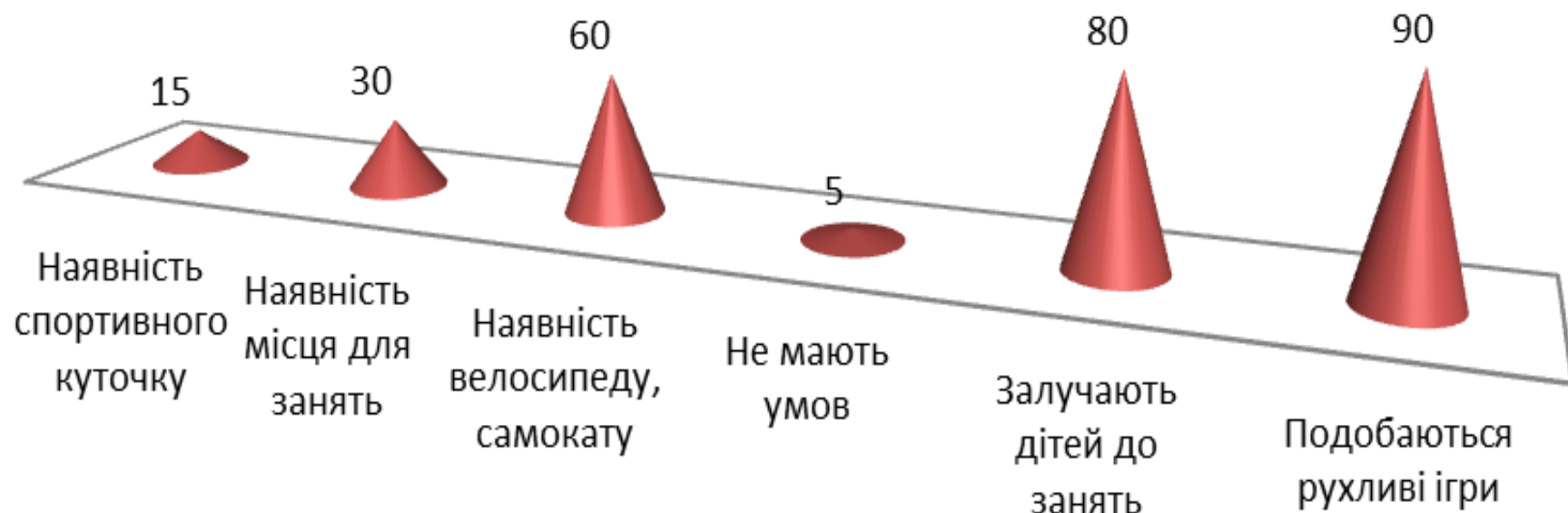

Рис 2. Динаміка умов для занять руховою діяльністю дітей в сім'ї представлена

Участь родини у залученні дітей до рухової активності,%

Таблиця 3

№ з/п	Члени сім'ї	Щодня	У вихідні дні та у вільний час	Рідко (1 раз на тиждень)	Майже ніколи
1.	Мама	9	75	12	4
2.	Батько	10	73	10	7
3.	Дідусь	2	8	9	81
4.	Бабуся	3	10	8	79
5.	Брат	45	23	28	4
6.	Сестра	49	25	22	4

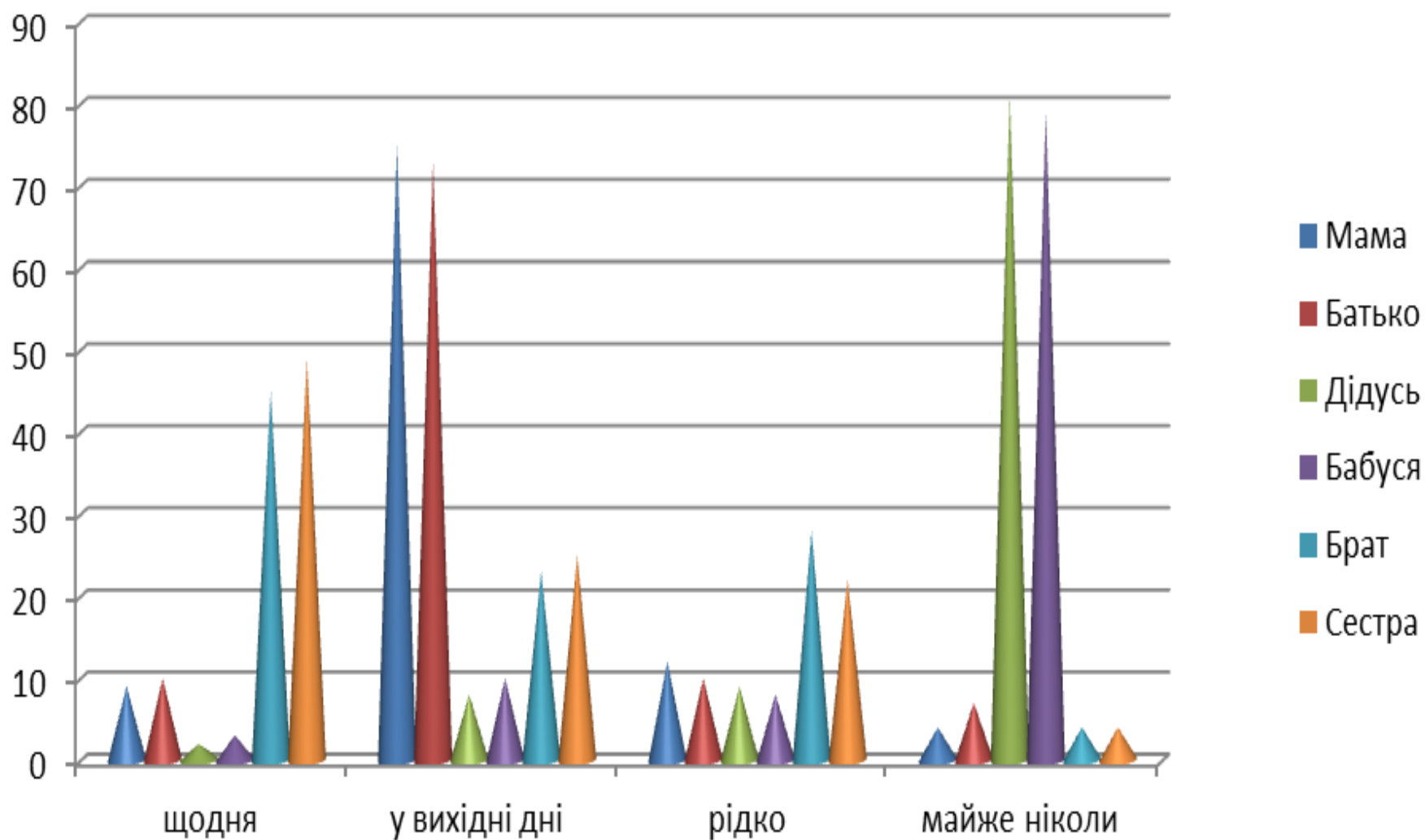

Рис. 3. Динаміка участі членів родини у залученні дітей до рухової активності

Види улюблених занять, яким діти віддають перевагу, %

Таблиця 5

№ з/п	Види улюблених занять	Кількість відповідей дітей, (n=40)	Результат, %
1.	Комп'ютерні ігри	15	37,5
2.	Рухливі ігри та спортивні ігри	11	27,5
3.	Прогулянки, екскурсії в ліс, до річки, в парк	8	20
4.	Читання художньої літератури	4	10
5.	Музичні заняття (танці)	2	5

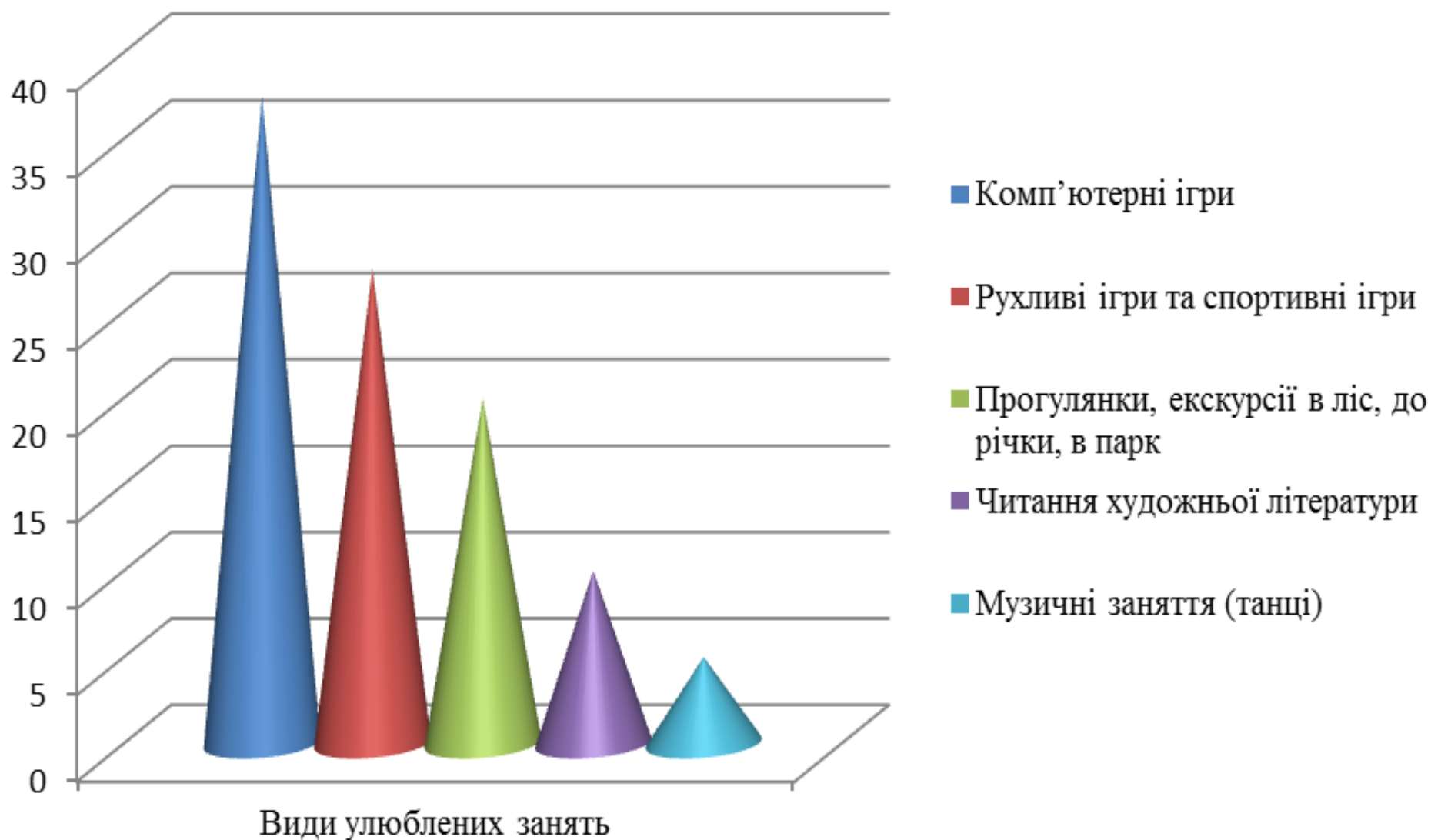

Рис. 5. Динаміка найулюбленіших занять, яким діти віддають перевагу

Принципи підбору ігор для школярів

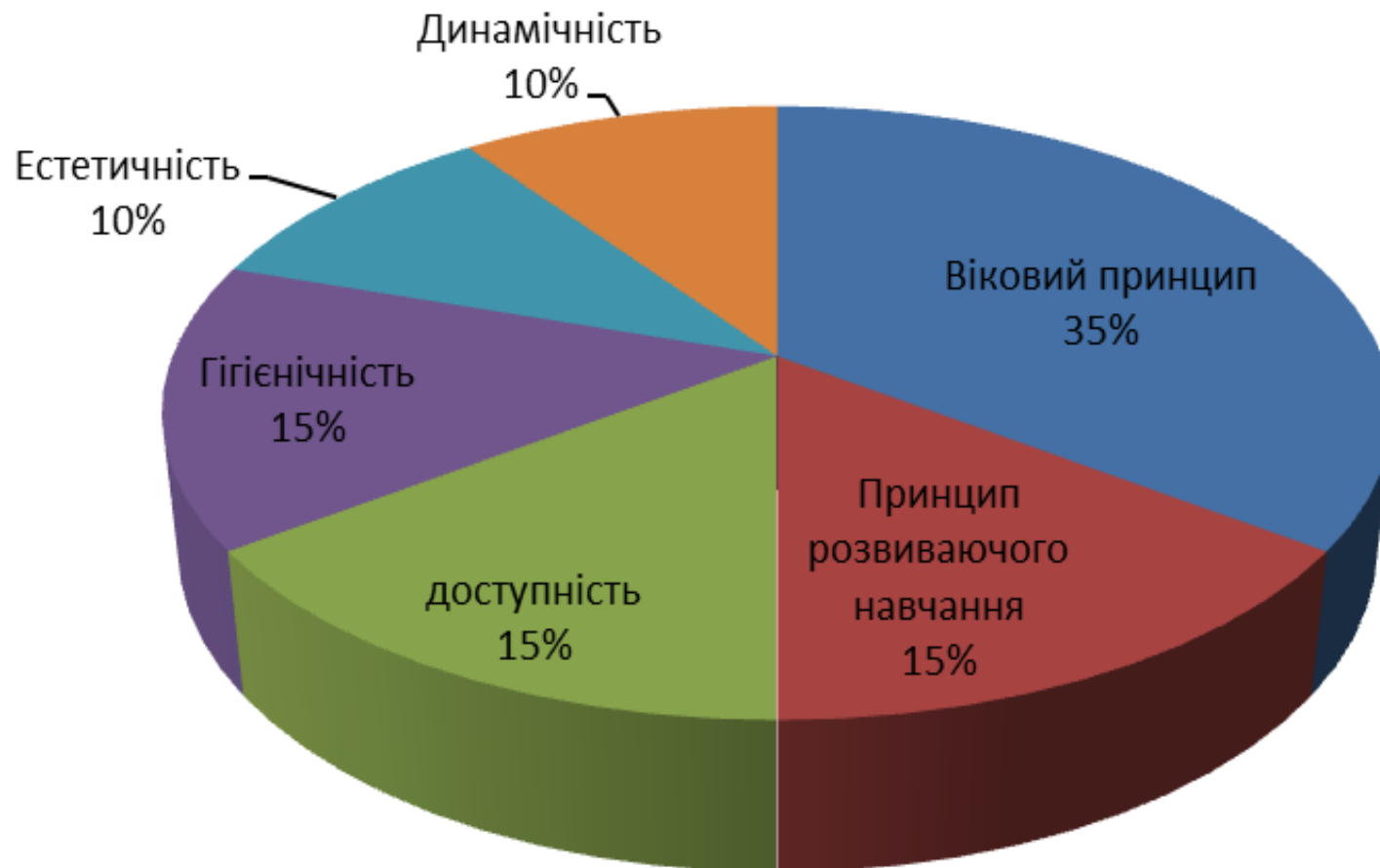

Рис. 7. Принципи підбору ігор та ігрових матеріалів для школярів

Тестування рухових здібностей учнів 2-го класу до та після експерименту

Таблиця 8

№ з/п	Вправи	Стать	До експерименту	Після експерименту
1.	Стрибки в довжину з місця, см	Х.	129,05	136,25
		Д.	112,00	124,20
2.	Метання м'яча на дальність, м	Х.	7,65	8,70
		Д.	4,74	5,10
3.	Біг на 30 м, с	Х.	6,32	5,95
		Д.	7,01	6,55
4.	Біг на 1000 м, хв.,с	Х.	5,58	5.03
		Д.	6.23	5.51

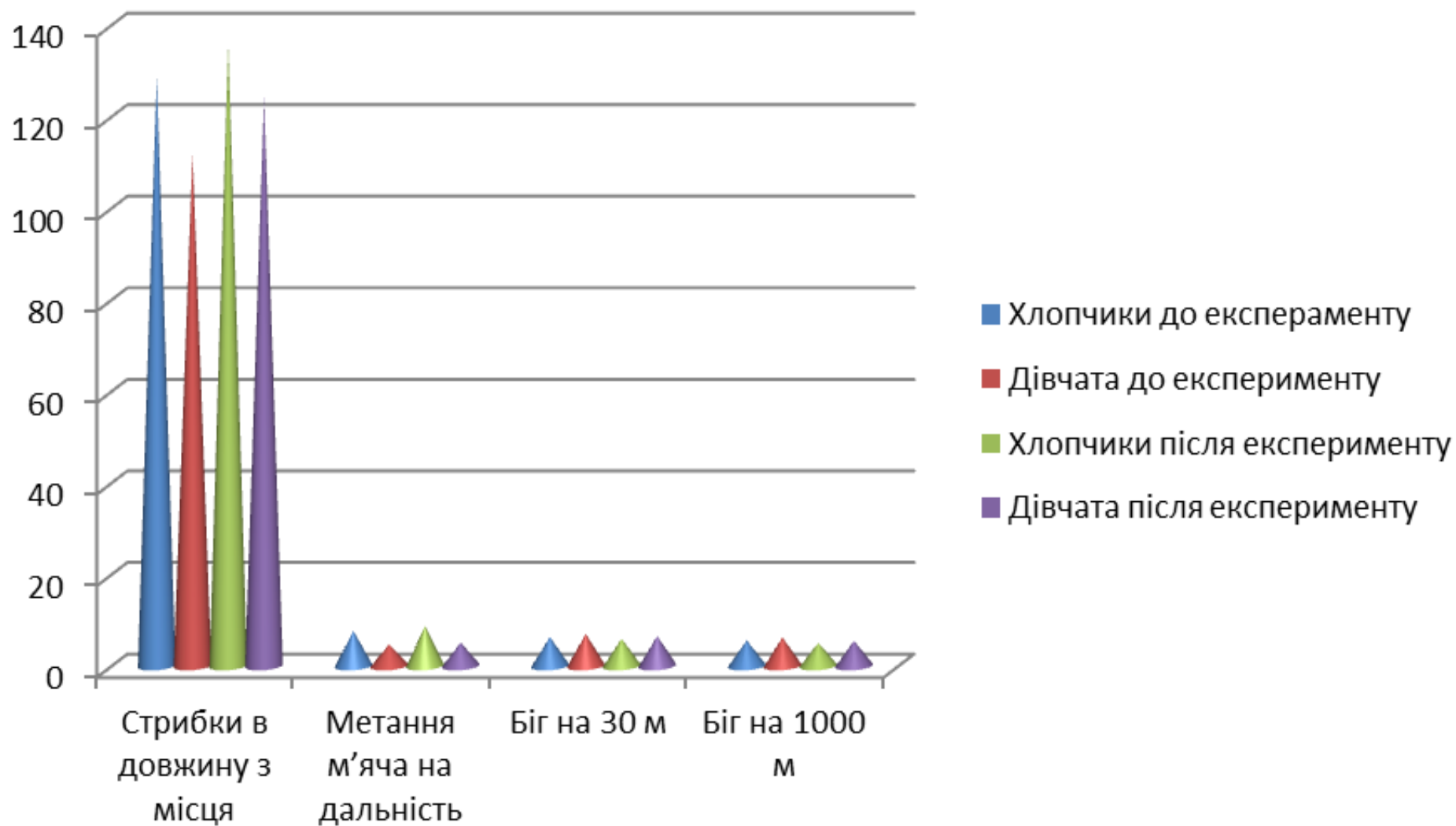

Рис. 8. Порівняльна характеристика показників фізичної підготовленості учнів 2-го класу до та після експерименту

Загальні висновки

Аналіз наукових джерел щодо обраного аспекту дослідження дає підставу узагальнити, що проблема формування гармонійно розвиненої особистості на уроках фізичної культури учнів початкових класів засобами рухливих ігор є багатоаспектною, різноплановою, оскільки досліджується науковцями різних галузей (фізіологи, психологи, педагоги, спортсмени, лікарі).

Теорія і практика переконливо доводять, що молодший шкільний вік – відповідальний етап у забезпеченні здорового способу життя, всебічного гармонійного розвитку особистості. Використання всіх ефективних чинників системи фізичного виховання, в тому числі і рухливих ігор, є важливою умовою реалізації основних завдань сьогодення. Основні напрямки цих завдань визначені у нормативно-правових документах щодо освіти, фізичної культури (Закони України “Про освіту” (1991), “Про фізичну культуру і спорт” (1996), Цільова комплексна програма “Фізичне виховання – здоров’я нації» (1998).

Теоретичний аналіз і практика переконують, що рухливі ігри мають оздоровче, освітнє та виховне значення.

Головними компонентами фізичного виховання є оздоровчий, при реалізації котрого оптимізуються форми і функції організму людини, та розвивальний, що сприяє підвищенню рівня фізичних (рухових) здібностей та якостей. Дотримання в цілому рухового режиму в умовах сімейно-суспільного виховання при правильному педагогічному керівництві є важливою запорукою ефективного фізичного розвитку організму дитини. Означені форми роботи з дітьми молодшого шкільного віку та засоби фізичного виховання сприяють реалізації соціально-педагогічних вимог та завдань гармонійного розвитку особистості.

Це дало змогу визначили основні напрямки роботи, які передбачають чітку систематизацію у відповідності з віковими анатомо-фізіологічними, психологічними особливостями, оздоровчою та освітньо - виховною спрямованістю.

На основі вищезазначеного, слід зробити висновок, що головне завдання педагога – навчити дітей грати активно і самостійно, з дотриманням необхідних вимог. Тільки в такому випадку рухливі ігри будуть мати ефективний вплив на всебічний гармонійний розвиток особистості.

На основі вивчення науково-методичної літератури, досвіду роботи вчителів початкових класів, нами були визначені основні педагогічні умови, що сприяють ефективності засвоєння рухливих ігор, а також поставлені вимоги щодо їх організації та проведення

Молодший шкільний вік є важливим етапом в розвитку особистості майбутніх громадян України.

Тому, дослідження та вивчення особливостей розвитку організму молодших школярів є актуальним завданням, що надає можливість правильно будувати та здійснювати процес фізичного виховання учнів молодших класів.

Отже, пошуки найефективніших шляхів удосконалення методики навчання рухливих ігор сприяють розвитку новітніх технологій, форм взаємодії суспільних, громадських закладів з сім'єю.

Таким чином, проведене нами дослідження не вичерпує розкриття всіх питань даної проблеми, тому подальше вивчення її буде сприяти покращенню системи фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!